

Теорія та методика навчання

УДК 378.147:005.336.2

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17916280>

**Роль дизайн-проектування в організації командних проєктів при
підготовці здобувачів технологічної та професійної освіти**

Кудря Оксана Володимирівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики
технологічної освіти, Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка, м. Полтава, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-4602-9883>

Орлова Наталія Станіславівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти та
дизайну, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г.

Короленка, м. Полтава, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-5071-869X>

Прийнято: 14.11.2025 | Опубліковано: 30.11.2025

***Анотація:** Мета статті полягає у визначенні особливостей дизайн-проектування в організації командних проєктів із розроблення колекцій одягу у процесі підготовки майбутніх учителів технологій та педагогів професійного навчання, а також у з'ясуванні освітнього потенціалу студентського Театру мод як простору реалізації такої діяльності. **Методи дослідження** включали аналіз і узагальнення наукових джерел з проблематики дизайн-проектування одягу та формування проєктної і проєктно-дизайнерської культури майбутніх фахівців, систематизацію теоретичних підходів до організації командної навчально-професійної діяльності, контент-аналіз публікацій про діяльність*

*Театру мод факультету технологій та дизайну ПНПУ імені В. Г. Короленка, а також узагальнення педагогічного досвіду впровадження командних дизайн-проектів. У **результатах дослідження** уточнено зміст поняття дизайн-проектування як цілісного процесу від аналізу потреб споживачів до презентації готової колекції; обґрунтовано його роль як системоутворювальної складової проектно-технологічної діяльності, що інтегрує творчі, технологічні, організаційні та комунікативні компоненти підготовки. Розкрито поетапну організацію командних проектів з дизайн-проектування колекцій одягу, показано їхній потенціал для формування проектної культури, досвіду розподілу професійних ролей, взаємної відповідальності та колективного планування. Охарактеризовано Театр мод як результативне освітнє середовище, у межах якого командні проекти сприяють розвитку інформаційно-цифрових, комунікативних і презентативних умінь здобувачів, посилюють виховний і ціннісний ефекти за рахунок звернення до тем громадянської позиції, національної ідентичності та соціальної чутливості. Зроблено **висновок**, що системне впровадження командних дизайн-проектів з розроблення колекцій одягу забезпечує наближення навчального процесу до реальних умов індустрії моди й легкої промисловості, сприяє формуванню інтегрованих компетентностей майбутніх фахівців технологічної та професійної освіти і може розглядатися як перспективний напрям удосконалення змісту та технологій їх підготовки.*

Ключові слова: *майбутній вчитель технологій, майбутній педагог професійного навчання, проектно-технологічна діяльність, дизайн-проектування швейних виробів, колекція одягу, дизайн, проект, проектна культура, технології, професійна освіта, здобувач освіти*

The Role of Design Projecting in the Organisation of Team Projects in the Training of Students of Technological and Vocational Education

Kudria Oksana

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Department of Theory and Methods of Technological Education, Poltava V. G. Korolenko National Pedagogic University, Poltava,

<https://orcid.org/0000-0002-4602-9883>

Orlova Nataliia

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Department of Professional Education and Design, Poltava V. G. Korolenko National Pedagogic University, Poltava,

<https://orcid.org/0000-0002-5071-869X>

Abstract. *The aim of the article is to identify the specific features of design projecting in the organisation of team projects on the development of clothing collections in the training of pre-service Technology teachers and vocational education teachers, as well as to reveal the educational potential of the student Fashion Theatre as a space for implementing such activity. The research methods included analysis and synthesis of scholarly sources on design projecting of garments and the formation of project and project-design culture of future specialists; systematisation of theoretical approaches to organising team learning and professional activity; content analysis of publications on the activity of the Fashion Theatre of the Faculty of Technologies and Design at V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University; and generalisation of pedagogical experience in implementing team design projects. The results clarify the content of the concept of design projecting as a holistic process that spans from the analysis of consumer needs to the presentation of a finished clothing collection; its role is substantiated as a system-forming component of project-*

*technological activity that integrates creative, technological, organisational and communicative components of training. The step-by-step organisation of team projects in design projecting of clothing collections is described, and their potential for shaping project culture, experience of distributing professional roles, shared responsibility and collective planning is demonstrated. The Fashion Theatre is characterised as an effective educational environment in which team projects contribute to the development of learners' digital, communicative and presentation skills, and enhance educational and value-oriented effects through addressing themes of civic position, national identity and social sensitivity. **It is concluded** that the systemic implementation of team design projects focused on clothing collection development brings the educational process closer to real conditions of the fashion and light industries, promotes the formation of integrated competences of future specialists in technological and vocational education and can be regarded as a promising direction for improving the content and technologies of their professional training.*

Keywords: *pre-service technology teacher, pre-service vocational education teacher, project-technological activity, design projecting of garments, clothing collection, fashion design, design project, project culture, educational technologies, vocational education, learner.*

Постановка проблеми. В умовах переходу сучасної освіти до компетентнісної парадигми, зорієнтованої на формування здатності майбутніх фахівців самостійно розв'язувати професійні, технологічні, комунікативні та творчі завдання, особливої актуальності набуває переосмислення змісту і форм організації навчального процесу у закладах вищої освіти. У цьому контексті посилюється роль дизайн-проектування як освітнього ресурсу, що забезпечує інтеграцію теорії і практики, формування компетентностей здобувачів технологічної та професійної освіти. Особливо значущим дизайн-проектування постає в організації командних проєктів, пов'язаних із розробленням і виготовленням колекцій одягу, оскільки саме в такій діяльності поєднуються

компоненти професійної підготовки: робота над колекцією одягу вимагає від студентів оволодіння художньо-конструкторськими та технологічними знаннями, вміння взаємодіяти в команді, аналізувати потреби споживача, планувати етапи виконання проєкту, презентувати результати діяльності. Таким чином, дизайн-проєктування стає дієвим механізмом формування цілісного професійного досвіду, максимально наближеного до реальних умов функціонування індустрії моди та легкої промисловості.

Актуальність дослідження ролі дизайн-проєктування в організації командних проєктів при підготовці здобувачів технологічної та професійної освіти зумовлена також необхідністю оновлення освітніх програм відповідно до сучасних стандартів і тенденцій розвитку креативних індустрій. Запровадження дизайн-проєктування як системоутворювальної складової проєктно-технологічної діяльності дозволяє подолати розрив між підготовкою і практичними потребами роботодавців, сприяє формуванню у здобувачів конкурентоспроможних професійних якостей, готовності до командної роботи та безперервного професійного розвитку. У зв'язку з цим постає потреба у науковому обґрунтуванні потенціалу дизайн-проєктування, визначенні його місця у структурі підготовки фахівців технологічної та професійної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Напрацювання з дизайн-проєктування колекцій одягу різнопланово представлено публікаційно: за напрямом апсайклінг – у працях О. Єжової, О. Красенко, Е. Мельничук, Г. Суворкіної; з використанням техніки печворк – О. Абрамової, О. Єжової, О. Колосніченко, І. Кудревич, Н. Остапенко, І. Приходько-Кононенко, Л. Сіндарової, Л. Чистякової; з використанням техніки перфорації – О. Кінчиної, Н. Креденець, К. Пашкевич, А. Постельняк; у техніці вибійки – Л. Краснюк, М. Матрофайло, О. Троян; на основі використання петриківського розпису – Л. Краснюк, О. Троян, І. Башмакової та ін. Аналіз джерельної бази показав, що останніми роками актуалізуються напрями зі створення колекцій сучасного одягу із впровадженням елементів традиційного мистецтва (О. Скасків, Н. Чупріна [16]). Це

підтверджується розвідками Ж. Денисюк стосовно українського традиційного одягу як джерела натхнення світовими дизайнерами високої моди – «українські етнокультурні коди в практиці високої моди неодноразово включалися у створення колекцій світових модних трендів, надаючи зразкам оригінальної варіативності та колориту» [5, с. 105] та Р. Безуглої щодо творчого доробку сучасних українських дизайнерів (Р. Богуцької, О. Караванської, А. Климчука, Л. Літковської, О. Полонець, Л. Пустовіт) у створенні одягу в етнічному стилі [1]. З цього приводу Л. Григорова відзначає, що «використання студентами елементів традиційного декоративно-ужиткового мистецтва надає сучасним колекціям одягу естетичної виразності, оригінальності, рукотворності і сприяє розвитку національної мистецької культури» [4, с.14].

До проблематики, пов'язаної з підготовкою фахівців професійної та технологічної освіти до дизайн-проектування, звертались науковці й педагоги, зокрема Л. Савченко, К. Саф'ян висвітлювали формування проєктно-дизайнерської культури майбутніх учителів [15], Л. Корницька, яка акцентувала увагу на сучасних методах дизайн-проектування як чинникові формування творчо-проектної компетентності у майбутніх педагогів швейного профілю [8], Т. Борисова, О. Усенко, М. Ігнатенко, котрі приділили увагу висвітленню особливостей організації науково-дослідної діяльності майбутніх педагогів професійного навчання з дизайн-проектування [2].

У педагогіці вищої школи загалом проєктний підхід визнається не лише актуальним, але й належить до інноваційних [17]. Комплексний аналіз викликів, особливостей та технологій інтеграції проєктного навчання у вищу освіту подано в дослідженні С. Книша, О. Шелевер, О. Калініної, де проєктне навчання інтерпретується як конструктивістська методологія, що забезпечує активну участь здобувачів, розвиток критичного мислення, цифрових умінь, підвищення мотивації до навчання та водночас потребує подолання низки організаційних і ресурсних бар'єрів (нестача ресурсів, недостатня підготовка викладачів, складність оцінювання результатів проєктної діяльності, неготовність здобувачів

до самостійної роботи тощо) [7]. Н. Мироненко та О. Абрамова розглядали можливості використання методу проєктів під час виконання дизайн-проєктів здобувачами технологічної та професійної освіти в процесі опанування освітніх компонентів професійної підготовки. Зазначене застосування методу проєктів спрямоване на те, щоб студенти могли «оволодіти різними видами вербального, колірнографічного, предметно-пластичного проєктування за допомогою традиційних та цифрових технологій, засвоїти практичні навички втілення проєктного задуму» [9, с. 132]. У власних попередніх дослідженнях ми зверталися до проблематики впровадження проєктної технології навчання в процесі розробки колекції одягу з позиції індивідуального підходу до підготовки майбутніх учителів технологій та педагогів професійного навчання [10; 11].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукових праць дає підстави стверджувати, що питання дизайн-проєктування колекцій одягу, зокрема в аспектах використання різних технік опрацювання матеріалів та авторських художніх підходів, висвітлено досить ґрунтовно. Разом з тим у наукових дослідженнях недостатньо окреслено специфіку дизайн-проєктування як системоутворювальної складової проєктно-технологічної діяльності саме в контексті командних проєктів при підготовці здобувачів технологічної та професійної освіти. Недостатньо розкритими залишаються питання поетапної організації командних проєктів з дизайн-проєктування колекцій одягу, розподілу професійних ролей у студентських командах, взаємозв'язку між формуванням проєктної, проєктно-дизайнерської культури майбутніх фахівців і залученням їх до колективної творчо-практичної діяльності. Окремого наукового обґрунтування потребує потенціал позааудиторних форм роботи як освітнього середовища реалізації командних дизайн-проєктів, у якому інтегруються професійні, творчі та виховні завдання підготовки майбутніх учителів технологій і педагогів професійного навчання.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є визначення особливостей дизайн-проєктування в організації командних проєктів

при підготовці здобувачів технологічної та професійної освіти. Для реалізації поставленої мети необхідно: уточнити сутність поняття «дизайн-проектування одягу» в контексті підготовки майбутніх учителів технологій та педагогів професійного навчання; обґрунтувати роль дизайн-проектування як системоутворювальної складової проектно-технологічної діяльності у процесі реалізації командних проєктів з розроблення колекцій одягу; охарактеризувати особливості організації командних проєктів з дизайн-проектування колекцій одягу на факультеті технологій та дизайну ПНПУ імені В. Г. Короленка в рамках діяльності студентського Театру мод; виявити дидактичний та виховний потенціал командних дизайн-проектів для формування професійних, проєктних, комунікативних та інформаційно-цифрових компетентностей здобувачів технологічної та професійної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Звертаючись до понятійного апарату дослідження відзначимо багатоаспектність трактування терміну «дизайн-проектування»: В. Залкінд дизайн-проектування розглядає як окрему складову етапу проектування моделей одягу, на якій відбувається «творчий пошук нової форми та художнього образу, розвиток авторської ідеї або модифікація раніше створених форм» [6, с. 9]; О. Єжова, Т. Кротова, Н. Креденець, Лю Цзянсінь, К. Пашкевич, І. Фесюк зауважують, що «дизайн-проектування одягу – це комплексне завдання, яке поєднує технологічні та мистецькі складові» [13, с.79]; А. Осадча, аналізуючи удосконалення дизайн-проектування одягу, зазначає, що проектування одягу – це специфічна діяльність, результатом якої є науково й практично обґрунтоване створення колекцій одягу, а вивчення дизайну-проектування одягу передбачає дослідження технологічних особливостей реалізації форми в матеріалі; дизайн-проект проявляється насамперед через форму і структуру одягу як носій творчої ідеї [12, с.732].

У закладах вищої освіти, які готують майбутніх учителів технологій для ЗЗСО та педагогів професійного навчання за напрямом дизайну та легкої промисловості для ЗП(ПТ)О, особливого значення набуває реалізація командних

проектів, зокрема пов'язаних з розробленням і виготовленням колекцій одягу. Саме в цьому контексті дизайн-проектування виступає не лише етапом художньо-конструкторської діяльності, а й системоутворювальною складовою проектно-технологічної діяльності, що інтегрує творчий, технологічний, організаційний та комунікативний компоненти професійної підготовки здобувачів технологічної та професійної освіти.

Під дизайн-проектуванням у системі підготовки здобувачів технологічної та професійної освіти доцільно розуміти цілісний процес створення об'єкта дизайну – у даному випадку колекції одягу – від аналізу потреб споживачів і формулювання концепції до розроблення ескізів, технічної документації, підбору матеріалів, моделювання форм, планування технологічного процесу виготовлення та організації презентації.

На відміну від вузько художнього або суто виробничо-технологічного підходу, дизайн-проектування поєднує естетичні, ергономічні, економічні та соціокультурні виміри майбутнього виробу, забезпечуючи практичну спрямованість навчального процесу. Для здобувачів технологічної та професійної освіти це створює навчально-професійне середовище, в якому кожне рішення потребує аргументації, а кожен етап роботи логічно пов'язаний із попереднім і наступним у структурі цілісного проекту [10].

Командні проекти з розроблення колекцій одягу є оптимальною формою реалізації дизайн-проектування як складової проектно-технологічної діяльності, адже сама специфіка створення колекції передбачає розподіл професійних ролей, координацію дій, узгодження індивідуальних творчих стратегій і дотримання виконавської дисципліни. У межах однієї команди можуть бути виокремлені ролі лідера або головного дизайнера колекції, фахівця з аналізу модних тенденцій і цільової аудиторії, відповідальних за художнє ескізування й стилістичне рішення, за конструкторсько-технологічну розробку моделей, підбір матеріалів та фурнітури, організацію примірок, контроль якості виготовлення, підготовку презентації. Такий розподіл функцій моделює реальні умови професійної

діяльності в індустрії моди та сфері легкої промисловості, сприяє формуванню в здобувачів освіти досвіду взаємної відповідальності, колективного планування, професійної комунікації та виробничої взаємодії.

На факультеті технологій та дизайну ПНПУ імені В. Г. Короленка реалізація командних проєктів з дизайн-проектування колекцій одягу органічно відбувається в рамках діяльності студентського Театру мод. Творчий колектив функціонує вже близько 25 років і слугує постійним майданчиком для втілення креативних ідей здобувачів освіти. За роки його існування створено близько 20 колекцій одягу, серед яких «Весняний подих», «Полтавська писанка», «Поезія моди в стилі Ампір», «Феєрія льону», а також ювілейна колекція «Барви Незалежності», підготовлена до 110-річчя університету [12].

Дизайн-проектування в організації командних проєктів виконує роль концептуальної основи, що структурує проєктно-технологічну діяльність. На початковому етапі здобувачі технологічної та професійної освіти, спираючись на принципи дизайн-мислення, здійснюють аналіз ринку, вивчають особливості цільової групи споживачів, умови експлуатації виробів, вимоги до функціональності, естетики, ергономіки й безпеки одягу. На цій основі формулюється дизайн-проблема й концепція колекції, яка зазвичай виходить далеко за межі формального завдання «створити кілька моделей». Йдеться про проектування образів для конкретних професійних груп, молоді, людей з особливими потребами, екологічно свідомих споживачів тощо. Таким чином, дизайн-проектування стає не лише технічною процедурою, а й інструментом формування професійних, ціннісних та громадянських орієнтацій здобувачів.

Етап генерації ідей та розроблення ескізів також вибудовується як командний, що відповідає цілям формування проєктних і комунікативних компетентностей майбутніх фахівців [6]. Здобувачі презентують власні творчі рішення, аргументують їх відповідність загальній концепції, обговорюють і узгоджують стилістику колекції, силуетні рішення, колірні поєднання, характер оздоблення, специфіку використаних матеріалів. Дизайн-проектування вчить

продувати ідеї і критично їх оцінювати, зіставляти авторські задуми з вимогами технології та економічними обмеженнями, забезпечувати цілісність колекції як сукупності взаємопов'язаних виробів. У ході колективного обговорення формуються навички професійної аргументації, толерантного сприйняття критики, ведення фахового діалогу, що є ключовими для фахівців технологічного й професійного спрямування.

Проектно-технологічна складова найбільш виразно проявляється під час переходу від художньо-образної розробки до конструкторсько-технологічного втілення моделей. Саме тут дизайн-проектування виконує функцію інтегровальної ланки між творчим задумом і виробничо-економічними реаліями. Здобувачі освіти розробляють технічні рисунки, будують конструкції швейних виробів, створюють технологічні карти, визначають раціональні способи обробки, підбирають обладнання та інструменти, розраховують витрати матеріалів і собівартість моделей. Робота в команді дозволяє усвідомити взаємозалежність між дизайнерським рішенням, технологічною складністю, економічною доцільністю і можливостями серійного або індивідуального виробництва. Це посилює практичний компонент професійної підготовки, формує економічне мислення, культуру безпечної й раціональної праці.

Важливою характеристикою реалізації командних проєктів є сприяння розвитку інформаційно-цифрових компетентностей здобувачів технологічної та професійної освіти. Сучасні командні проєкти з розроблення колекцій одягу передбачають активне використання систем автоматизованого проєктування одягу, графічних редакторів, програм для тривимірного моделювання та віртуальних примірок, електронних баз даних матеріалів і фурнітури. У команді розподіляються функції з роботи із зазначеним програмним забезпеченням, налагоджується обмін цифровими файлами, ведеться спільний інформаційний простір проєкту – електронне портфоліо, онлайн-дошки, хмарні сховища. У результаті здобувачі опановують цифрові інструменти професійної діяльності,

набувають досвіду колаборації в цифровому середовищі, що є необхідним у сучасному виробничому та освітньому контексті.

Значною є й виховна функція дизайн-проектування в процесі організації командних проєктів. Спільна робота над колекцією одягу сприяє формуванню відповідального ставлення до результатів власної праці та праці інших, уміння планувати й раціонально використовувати навчальний та виробничий час, дотримуватися технологічної дисципліни, правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. Учасники команди вчаться конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації, поважати інтелектуальну власність колег, приймати колективні рішення й нести спільну відповідальність за якість колекції.

Викладачі, майстри виробничого навчання у цьому процесі виконують функції наставників, що організовують взаємодію, координують етапи проєкту, підтримують рефлексію здобувачів щодо досягнутих результатів і труднощів, що виникали.

Важливим елементом дизайн-проектування є підготовка та проведення презентації чи показу колекції одягу. Цей етап дозволяє інтегрувати художньо-дизайнерські, технологічні та комунікативні аспекти проєкту. Команда розробляє загальну концепцію презентації, продумує візуальну айдентику колекції (назва, логотип, стилістика рекламних матеріалів), сценарій показу, підбирає музичний супровід, готує текстові виступи для захисту проєкту. Здобувачі набувають навичок публічного виступу, візуальної та вербальної комунікації, професійної самопрезентації, що є актуальним для майбутніх фахівців технологічної й професійної освіти, які будуть працювати як у виробничому середовищі, так і в освітньому просторі, здійснюючи підготовку здобувачів освіти ЗЗСО та ЗП(ПТ)О.

Покази колекцій, що проводяться у форматі студентського Театру мод, набувають характеру цілісних театралізованих постановок, у яких поєднуються дизайн одягу, елементи хореографії, музичний супровід, сценографічні рішення та символічні образи [3]. Діяльності Театру мод засвідчує, що тематика

створюваних колекцій віддзеркалює громадянську позицію студентської молоді, її національну ідентичність і чутливість до соціально значущих проблем, унаслідок чого командні дизайн-проекти виконують не лише навчально-практичну, а й виразну виховну та ціннісну функцію [14]. У цьому контексті Театр мод факультету технологій та дизайну ПНПУ імені В. Г. Короленка постає результативним освітнім простором реалізації командних проєктів з дизайн-проектування колекцій одягу, де інтегруються професійні, творчі та комунікативні складові підготовки здобувачів технологічної та професійної освіти.

Висновки. Таким чином, дизайн-проектування, інтегроване в проєктно-технологічну діяльність з організації командних проєктів із виготовлення колекцій одягу, забезпечує комплексний вплив на формування професійних і ключових компетентностей здобувачів технологічної та професійної освіти. Воно сприяє розвитку творчого й критичного мислення, естетичної і проєктної культури, технологічної грамотності, навичок командної роботи, відповідального ставлення до спільного результату, здатності діяти в умовах невизначеності та швидких змін ринку праці. У процесі виконання таких проєктів здобувачі мають змогу апробувати різні професійні ролі – дизайнера, технолога, організатора виробництва, презентатора, наставника – усвідомити власні сильні сторони й траєкторії професійного розвитку, сформувати реалістичне бачення майбутньої діяльності в індустрії моди, сфері легкої промисловості чи освітньому середовищі.

Перспективи вдосконалення підготовки здобувачів технологічної та професійної освіти в цьому напрямі пов'язані з розробленням і впровадженням методичних моделей інтеграції дизайн-проектування в освітні програми, розширенням спектра міждисциплінарних командних проєктів за участю представників різних спеціальностей, активним залученням реальних роботодавців і партнерів з індустрії моди та виробництва одягу. Актуальним завданням є також розроблення критеріїв і показників оцінювання результатів

командних дизайн-проектів, які враховуватимуть не лише якість кінцевого продукту – колекції одягу, – а й динаміку розвитку проектних, технологічних, комунікативних та рефлексивних умінь здобувачів. Усе це засвідчує, що дизайн-проектування є не другорядним, а центральним компонентом проектно-технологічної діяльності у підготовці майбутніх фахівців технологічної та професійної освіти, здатних ефективно працювати в команді, створювати конкурентоспроможні колекції одягу й відповідати на виклики сучасного виробництва та суспільства загалом.

Список використаних джерел

1. Безула Р. Український народний костюм як синтез традиції і сучасності (на прикладі вбрання перших леді України). Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. Київ, 2022. № 3. С. 95-100.
2. Борисова Т. М., Усенко О. А., Ігнатенко М. М. Організація науководослідної діяльності студентів з дизайн-проектування. Ukrainian professional education = Українська професійна освіта: науковий журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2023. Вип. 13. С. 16-25
3. Всеукраїнський проєкт «Модний фестиваль – 2024» відбувся на факультеті технологій та дизайну. ПНПУ імені В. Г. Короленка. URL: <https://pnpu.edu.ua/news/vseukrayinskyj-proyekt-modnyj-festyval-2024-vidbuvsya-na-fakulteti-tehnologij-ta-dyzajnu.html> (дата звернення: 08.11.2025)
4. Григорова Л. С. Форми та ознаки народного українського костюму і використання їх у сучасному дизайні одягу. Professional Art Education. 2022. Vol. 3, No. 2. Pp. 13–23.
5. Денисюк Ж. З. Етнокультурні коди українського традиційного костюма у віддзеркаленні світу високої моди. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2022. № 3. С. 101–107.
6. Залкінд В. В. Проектування одягу засобами інформаційних технологій : моногр. Х. : Технологічний Центр, 2014. 152 с.

7. Книш С. І., Шелевер О. В., Калініна О. С. Інтеграція проєктного навчання у вищу освіту: виклики, особливості, технології. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : зб. наук. праць / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 97. С. 64-68.
8. Корницька Л. А. Сучасні методи дизайн-проєктування як чинник формування творчо-проєктної компетентності в майбутніх інженерів-педагогів швейного профілю. Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (14-15 квіт. 2021 р., м. Старобільськ). Старобільськ, 2021. С.190-193.
9. Мироненко Н., Абрамова О. Формування дизайнерських умінь у здобувачів технологічної та професійної освіти під час вивчення дисциплін професійної підготовки. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету, 2022. № 3. С. 126–133.
10. Орлова Н. С. Методика навчання художнього проєктування одягу майбутніх учителів технологій.. Дис... канд. пед. наук (доктора філософії) : 13.00.02 «Теорія та методика трудового навчання», Полтава, 2021. 281 с. 7
11. Орлова Н.С. Реалізація проєктної технології навчання в процесі розробки колекції одягу. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 3. Бердянськ : БДПУ, 2021. С.115-121
12. Осадча А. М. Удосконалення дизайн-проектування одягу. Народознавчі зошити. 2018. № 3 (141). С. 731-737.
13. Пашкевич К. Л., Єжова, О. В., Кротова, Т. Ф., Креденець, Н. Д., Лю Цзянсінь, Фесюк, І. Я. Дизайн-проектування сучасних суконь з оздобленням з урахуванням властивостей тканин. Art and Design. 2019. № 4 (08). С. 79-90. 11
14. Прем'єра колекції «Барви незалежності» від театру мод факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету.

Полтавщина: інтернет-видання, 16 квітня 2024. URL:
<https://poltava.to/project/8433/> (дата звернення: 12.11.2025)

15. Савченко Л. О., Саф'ян К. Ю. Формування проєктно-дизайнерської культури майбутніх учителів. Наукові записки. Педагогічні науки, № 216, 2024. С. 377-383.
16. Скасків О., Чупріна Н. Впровадження елементів традиційного мистецтва у створення сучасної колекції одягу. Мистецтво та дизайн, 2025. № 1. С. 57–68.
17. Blinovska R., Kudria O., Yitong L., Chalii L., Verbivskyi D. Innovative approaches in higher education in Ukraine: Trends and prospects. Revista Eduweb. 2024. Vol. 18, Iss. 1. P. 109–123.